

תענית כג ע"א

ג'יגור המצפש הפא הוא חוני המעל

נסיאפיין את חוני המעל על פי היצוא לק. איש מופת שנוגע בעולמות עליונים, לא רואה את חשיבות התהליכים אלא מצפה לפיתרון מיידי.

תענית כג ע"א

תרגום - (על פי הרב עדין שטיינזלץ)

אמר רבי יוחנן: כל ימיו של אותו צדיק היה מצטער על מקרא זה: "שיר המעלות בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחלמים".

אמר: מי איכא דניים שבעין שנה בחלמא?

יומא חד הוה אזל באורחא, חזייה לההוא גברא דהוה נטע חרובא.

אמר ליה: האי, עד כמה שנין טעין?

אמר ליה: עד שבעין שנין.

אמר ליה: פשיטא לך דחיית שבעין שנין?

אמר ליה: האי (גברא) עלמא בחרובא אשכחתי, כי היכי דשתלי לי אבהתי, שתלי נמי לבראי.

יתיב, קא כריך ריפתא, אתא ליה שינתא, נים.

אהדרא ליה משוניתא, איכסי מעינא, ונים שבעין שנין.

אמר: האם יש מי שישן שבעין שנין בחלום?

יום אחד היה הולך בדרך, ראה אדם אחד שהיה נוטע חרוב.

אמר לו: זה, עד כמה שנים טוען פירות?

אמר לו: עד שבעים שנה.

אמר לו: פשוט לך שאתה חי שבעים שנה?

אמר לו אדם זה: עולם מלא חרובים מצאתי, כפי ששתלו לי אבותי, שותל גם כן אני לבני.

ישב, אכל פיתו, באה לו שינה, וישן.

הקיפה אותו שן סלע, ונעלם מן העין, וישן שבעים שנה.

2. מה אמא על חרובא במצפשא?

המשכיות, קשר בין הדורות, חשיבות תהליכים.

3. מה בא המעל על נאטע חרובא אלמא את חוני המעל הפניס חוני את המצפשא?

המשכיות, קשר בין הדורות, חשיבות תהליכים, ערכם של מעשי האדם הפשוט, ניתן ללמוד מכל אדם.

4. על מה חלם חוני בעתו?

5. מה מסמלת שנתו של חנוני?

התנתקות מן העולם, התנתקות אנשי הרוח מ"עמך", אי הפנמת המסר של הצורך בעמל ולא רק בתלמוד תורה ובניסים.

6. מה יקרה לזאת, כאשר יתעורר חנוני משנתו?

כי קם חזייה לה הוא גברא דהוה קא מלקט מינייהו. אמר ליה: את הוא דשתלתיה?
אמר ליה: בר בריה אנא.
אמר ליה: שמע מינה דניימי שבעין שנין.
חזא לחמריה דאתיילידא ליה רמכי רמכי.
אזל לביתיה, אמר להו: בריה דחנוני המעגל מי קיים?
אמרו ליה: בריה ליתא, בר בריה איתא.
אמר להו: אנא חוני המעגל.
לא הימנוהו.
אזל לבית המדרש.
שמעינהו לרבנן דקאמרי: נהירן שמעתתין כבשני חוני המעגל, די הוי עייל לבית מדרשא, כל קושיא דהוו להו לרבנן, הוה מפרק להו.
אמר להו: אנא ניהו!
ולא הימנוהו, ולא עבדי ליה יקרא כדמבעי ליה.
חלש דעתיה, בעי רחמי, ומית.
אמר רבא: היינו דאמרי אינשי או חברותא או מיתותא.
כאשר קם, ראה אדם אחד שמלקט מהם.
אמר לו: אתה הוא ששתלת אותו?
אמר לו: בן בנו אני.

אמר לו: נמצא מכאן שישנתי שבעים שנה.
ראה את חמורו שנולדו לה עדרים עדרים.
הלך לביתו, אמר להם: בנו של חוני, האם הוא חי? אמרו לו: בנו איננו, בן בנו ישנו.
אמר להם: אני חוני המעגל.
לא האמינו לו.
הלך לבית המדרש.
שמע את החכמים שאומרים: מאירות הלכותינו כבשנים של חוני המעגל, שכשהיה נכנס לבית המדרש, כל קושיא שהיתה להם לחכמים, היה פותר להם.
אמר להם: אני הוא!
ולא האמינו לו, ולא עשו לו כבוד כראוי לו.
חלשה דעתו, ביקש רחמים, ומת.
אמר רבא: זהו שאומרים אנשים, או חברה או מיתה.

ידע מצמיח תנוך

7. מה מסמלת אכילתו של חוני את הפירות?

חוני רגיל לעבוד את ה' ומיד לראות פירות. הוא חיי גם בעולם הזה מעין העולם הבא שהוא עולם של אכילת פירות. התנתקות מן העולם, התנתקות אנשי הרוח מ"עמך", אי הפנמת המסר של הצורך בעמל ולא רק בתלמוד תורה ובניסים.

8. מה בא המשלש עם נכניו של נאסע החריב אלמא את חוני?

המשכיות, קשר בין הדורות, חשיבות תהליכים, ערכם של מעשי האדם הפשוט, ניתן ללמוד מכל אדם.

9. מה ניתן ללמוד על צמותו של חוני מצברי החכמים?

כשחוני חוזר לבית המדרש דמותו המיוחדת מיד מזהירה ומאירה את בית המדרש. העולם מתגלה דרך קשיים. בדרך כלל ניתן להגיע לתשובות רק אם יודעים לשאול את השאלות הנכונות. אולם חוני כדמות מופת הוא איש של תשובות. כשמגיע חוני לבית המדרש אין כלל שאלות הכל מאיר וברור.

10. כיצד היית מפלישה לו היית במקומו של חוני?

אין מקומו בעולם של קשיים ושל עבודה תהליכית. אין מזהים אותו, כלומר, הוא אינו שייך. הוא שונה.

11. לו היית פולטת את חוני האשאל. מה היית אומרת לו?

